

УДК 378.124:908(477):061.ІЄС

**РОЛЬ ВИКЛАДАЧА УКРАЇНОЗНАВЧИХ СТУДІЙ У ПОШИРЕННІ
ЗНАНЬ ПРО УКРАЇНУ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ СПІЛЬНОТІ****Ірина Ключковська**

*Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою
Національного університету "Львівська політехніка"
вул. Ст. Бандери, 12, 79013 Львів, Україна*

Порушено питання ваги українознавчих студій для поширення знань про Україну в Європі, ролі у цих процесах викладача як носія та творця нових знань про нашу державу; проаналізовано сучасний стан та перспективи освітніх українознавчих закладів на європейському просторі.

Ключові слова: українознавчі студії, поширення знань, ролі викладача, Україна.

У сучасних реаліях особливо гостро стоїть питання щодо поширення знань про Україну в міжнародній спільноті. Це пов'язано передусім з проблемою входження України до ЄС. Моніторинг громадської думки засвідчив, що понад 55% опитаних у шести найбільших країнах ЄС – Німеччині, Франції, Великобританії, Італії, Іспанії та Польщі – підтримують вступ України до ЄС, якщо Україна виконає необхідні для цього умови. Близько третини опитаних (34%) проти вступу України до ЄС. Серед молоді 7 з 10 опитаних (69%) очікують, що це станеться не пізніше ніж за 10 років. Опитування проведено наприкінці грудня 2006 – на початку січня 2007 року компанією TNS Opinion (Франція) на замовлення YES [7].

Сьогодні Україна практично не дбає про поширення знань про себе у світі та в Європі зокрема. Слід констатувати, що сьогодні немає концепції та програми розбудови об'єктивних знань про Україну та їх системне й систематичне поширення у світовому просторі, немає опрацьованої політики роботи з іноземними ЗМІ, не готуються фахівці для роботи із заходом для обміну інформацією, лобіювання наших інтересів. Україна не підтримує розвиток і діяльність провідних українознавчих центрів, які впродовж десятиліть взяли на себе обов'язок розвивати українську науку та культуру поза межами батьківщини, поширюючи її у світі, а сьогодні через фінансові труднощі приречені на вимирання. Прикладом такого недбальства з боку України може бути ситуація щодо Українського Вільного Університету (Мюнхен) та НТШ у Сарселі (Париж).

За відсутності у нашій державі цілеспрямованої політики та програми входження України у культурний європейський простір особливої ваги набуває діяльність європейських українознавчих студій, які сьогодні є одним з найпотужніших джерел для поширення знань у зовнішньому європейському світі.

Аналіз літератури засвідчує наявність значної кількості наукових досліджень щодо історії становлення та розвитку українознавчих студій. Ці теми відображені у працях Симона Наріжного, Омеляна Пріцака, Оксани Пахльовської, Петра Кононенка та багатьох інших.

Проте, незважаючи на інтенсивне дослідження цієї проблеми, ще недостатня увага приділяється такому важливому аспектові цієї проблеми, як роль українознавчих студій у сучасному світовому культурно-освітньому просторі та значення особистості викладача у поширенні знань про Україну в міжнародній спільноті.

Метою статті є окреслення проблематики про сучасний стан українознавчих студій у Європі, їхнє значення та роль викладача для поширення знань про нашу державу.

Важливість цього напрямку діяльності добре розуміли наші попередники, які, опинившись з різних причин за межами України, цілеспрямовано працювали для того, аби відкрити для світу Україну, використовуючи найрізноманітніший інструментарій. Ще Михайло Драгоманов мету свого перебування за кордоном і напрям своєї діяльності сформулював у журналі «Громада». Це, зокрема, дати матеріал про Україну, зв'язок України з Європою розвивати як двосторонній, надати українському рухові загальноєвропейського звучання, ввести його у загальноєвропейський контекст [1]. Як свого часу Шевченко зробив українську літературу європейською за глибиною і новизною вираження естетичного ідеалу рідного народу, так і Драгоманов у 70—90-х роках XIX століття підняв свої українознавчі студії до європейського рівня за методом наукового мислення, широтою аргументації та теоретичних узагальнень тощо.

Ідеї про важливість поширення знань про Україну народилися і почали реалізовуватися ще у 1920–1931 роках, коли вперше в історії української культури постали українські наукові інституції у Європі.

Зокрема, Український науковий інститут у Берліні своїм завданням поставив “плекання української науки і культури на німецькому терені, нав'язання та посилення культурно-наукових взаємин між Україною та західноєвропейським, головню німецьким науковим світом, а провід Інституту “старасться викликати зацікавлення українськими справами у передових людей німецької інтелектуальної еліти й знайомити чужих учених з українськими науковими дослідями” [5, с. 211].

Підводячи підсумки 10-літньої діяльності Українського Вільного Університету, його керівники констатували: “Сам факт існування УВУ в Празі... підносить значіння культури українського народу перед чужинцями” [5, с. 136].

На урочистостях з нагоди 10-ліття діяльності Української господарської академії в Подєбрадах було зазначено, що “УГА є поважною культурною цінністю. Вона виявила себе як осередок наукової дослідчої праці. Вона спричинилася до значного поширення наукової та фахової літератури на українській мові. Вона нарешті зробилася одним з більших організуючих центрів української інтелігенції за кордоном” [5, с. 165].

Український академічний комітет, заснований у 1924 році, одним із завдань своєї діяльності ставив “поширення зносин з закордонними вченими”, був фактично репрезентантом української науки за кордоном [5, с. 195].

Починаючи з перших кроків своєї діяльності, українознавчі студії ставили за мету не лише збереження та розвиток української науки про Україну, але й поширення цих знань у світовій науковій та культурній спільноті, введення її у світовий та європейський контекст. Це непросте завдання в умовах бездержавності реалізовувалося різними засобами: публікаціями наукових праць іноземними мовами, співробітництвом з чужоземними органами та видавництвами, участю у творенні енциклопедій та словників, викладанням у високих школах та працею в науково-дослідних інститутах за кордоном, членством в іноземних наукових структурах, участю у міжнародних конгресах, конференціях, виставках. Адже, як зазначає О. Прицак, “подібно як держава, – наука може існувати і розвиватися тільки тоді, коли має міжнародне визнання” [6, с. 69].

Величезний перелік діяльності українознавчих студій у Європі в напрямку міжнародної співпраці висвітлений у монографії Симона Наріжного “Українська еміграція” [5].

Сьогодні українознавчі студії за кордоном, як джерело поширення знань про Україну, за умови відсутності програми культурної інтеграції в Європу, як це є, скажімо, в Литві, Польщі чи Чехії, виникли і розвиваються лише на ентузіазмі та жертовній праці наших співвітчизників, педагогів і науковців, яким доводиться часто долати сильний опір і несприйняття.

Ключовою фігурою у формуванні та розвитку україністики у зарубіжжі завжди була особистість. Приклад викладача, науковця, його ерудиція, компетентність у своєму предметі завжди були визначальним чинником формування українських навчально-освітніх центрів. Про роль педагога акцентував свого часу ще В. О. Сухомлинський. Він писав: “Ми, педагоги, виховуємо людину перш за все тим, що в нашій душі, – своїми переконаннями і почуттями. Наше слово, звернене до дітей і юнацтва,

повинно бути таким, щоб слухали його затамувавши подих, щоб відчували в ньому вищу правду буття, щоб вірили нам, як вірять сонячному сяйву. Щоб кожне наше повчання було воістину заповітом”. У працях С. П. Бугаєва, М. І. Білого, В. П. Давидова, В. Н. Струманського зазначено, що виховний процес без особистої заангажованості в ньому викладача-наставника вже з самого початку приречений на невдачу. Вагоме значення мають його особистий загальний авторитет, педагогічні здібності, велика обізнаність, лекторська майстерність, привабливі риси характеру, навіть зовнішність, що доповнює позитивний образ.

Прикладом цьому може слугувати сподвижницька праця Омеляна Пріцака у процесі становлення, утвердження і розвитку українознавчих студій у Гарварді. Саме він заклав концептуальні основи діяльності студій, фактично розробив їхню модель, яка реалізується не лише на американському континенті, але поволі втілюється в університетах європейського простору [6]. Його постать належить до титанів української та світової науки і культури середини ХХ–початку ХХІ століття. Світової слави сходознавець, історик, філолог, лінгвіст, мовознавець, літературознавець, культуролог, педагог, автор близько 900 фундаментальних статей і монографій, добре знаний у колі спеціалістів-професіоналів, науковців-теоретиків. Одначе другу половину свого насиченого творчого життя (початок 60-х років минулого сторіччя) вчений присвятив організаційним проблемам становлення української науки (гуманітарна сфера), плеканню молодій генерації вчених-українознавців європейського рівня. Організатор української гуманітарної фундаментальної науки, інтегратор її у світовий культурний контекст, теоретик і практик утвердження національної ідентичності, автор моделі академічної української науки за межами України глибоко усвідомлював необхідність відкрити для світу Україну.

За словами творця “Гарвардського чуда”, “Найбільша прислуга, яку українознавча наука може дати українському народові... є знання про Україну у всіх аспектах українського “я” – історії, культури, мови, літератури, політики, економії і т. д., знання з точністю термометра, з прецизією годинника і невблаганністю таблички множення” [6, с. 65].

Щороку збільшується кількість іноземців, які прагнуть більше знати про Україну, її історію, культуру, традиції. І якщо україністика в університетах США чи, скажімо, у Мюнхенському Українському Вільному Університеті, відомі давно, то в деяких навчальних закладах на Заході народження україністики прямо пропорційно зростає з інтересом іноземців до України в останні десятиліття. Серед таких вищих навчальних закладів – університет у північно-німецькому місті Грайсвальд, де україністика порівняно нова дисципліна. Тут проводиться – *Ukrainicum* – інтенсивний курс української мови, організований кафедрою українських студій

Грайфсвальдського університету кожного року, починаючи з 1996р., коли була створена єдина у всій Німеччині кафедра українознавства (згодом перейменована на кафедру українських студій). Метою курсу є пропаганда та популяризація української мови та культури в німецькомовному світі. Його організатори та активні захисники – завідувач кафедри проф. Валерій Мокієнко, доц. Рольф Гьобнер та науковий співробітник інституту славістики Олександр Кратохвіл, які на власному прикладі залучають студентську молодь пізнати український світ у всьому його різноманітті і поширювати здобуті знання у європейському освітньо-культурному просторі.

Слабо, але розвиваються українознавчі студії й у Франції. Викладання української мови в Інституті славістики університету Сорбонни ведеться порівняно недавно. Відсутність традицій і системного методичного та методологічного підходів в організації українознавчих студій поки що не вивела цей предмет на рівень викладання інших слов'янських мов. Українську мову викладають також і у Паризькому національному інституті східних мов і цивілізацій, який має статус автономного державного вищого навчального закладу. В ньому вивчають 90 мов: мови й цивілізації Азії, Африки, Східної Європи, Америки. Тут вивчають всі слов'янські мови, культуру й цивілізацію слов'ян. Українську мову й українознавство почав викладати в 1938 році професор Ілько Борщак, український історик і літературознавець, дійсний член Наукового товариства ім. Т. Шевченка, постать якого у процесі становлення французьких українознавчих студій відіграла неабияку роль. Активний діяч української культури й науки за межами України, Ілько Борщак користувався величезним авторитетом у науковому та культурному світі. Він не тільки популяризував і поширював українську культуру, але й активно її досліджував, ініціював викладання української мови і літератури та запровадження курсу українознавства, був засновником кафедри українознавства, видав у Франції перший підручник української мови (1946). А 1966 року була створена кафедра української мови й літератури, якою керувала Марі Шеррер-Долгорука. Від часу заснування кафедра україністики належала й належить до відділу Центральної й Східної Європи. Нещодавно було впроваджено нову дисципліну “Сучасна Україна” про відродження незалежної України в 1991 р., про її державотворчий процес, а також українську політику, народне господарство, міжнародні відносини та торговельні можливості [6].

Це лише декілька прикладів, які засвідчують про українську присутність в академічному та науковому європейському світі. Почала скресати крига в цьому плані і в університетах країн СНД. Набрано групи студентів-україністів в Московському університеті імені Ломоносова та в Тюменському університеті, у Мінському та Брестському університетах. Але найбільш послідовно така робота провадиться в Тбіліському університеті, де

багато років україністикою опікується Отар Баканідзе. Патріарх грузинської україністики, автор 28 монографій про українську літературу, культуру, театр, лауреат премії ім. П. Тичини, заслужений діяч культури України, почесний доктор Київського національного університету. Ще в 70-ті роки разом із деканом філологічного факультету Київського державного університету Павлом Федченком стає ініціатором взаємообміну студентами для навчання у столичних університетах, створює у Тбіліському університеті товариство “Україна”, президентом якого він є й досі. Завдяки його ініціативі тут україністика посідає чільні позиції серед усіх слов'янських літератур та культур. Студенти пишуться дипломні, науковці – дисертації. Лише у Тбіліському університеті під час вступу до аспірантури є право складати українську як одну з іноземних мов. Прикладом справжнього братерства стала ініційована Отаром Баканідзе підготовка філологів-перекладачів: зусиллями майже тридцяти із них в Грузії видано Григорія Сковороду і Тараса Шевченка, Івана Франка й Лесю Українку, Павла Тичину, Миколу Бажана і Максима Рильського, Івана Драча й Бориса Олійника [10].

Сьогодні можна вести мову про україністику у багатьох університетах зарубіжжя [3]. Українознавчі студії існують у різних формах, але здебільшого як компонента в рамках славістичних студій. Проте їхнє значення важко переоцінити, оскільки через знання про Україну, її мову, культуру формується когорта людей, які будуть здатні на індивідуальному рівні органічно взаємодіяти з громадянами своєї історичної батьківщини чи країни, культуру якої вони вивчають, і в сфері виробництва, і в сфері політичних відносин, і в сфері духовній, перетворити набуті знання на активне знаряддя у своїй професійній діяльності, бути симпатиком України та, прямо чи опосередковано, впливати на громадську думку країни проживання [4].

До початку 90-х років україністику вивчали щонайбільше в чотирьох країнах. У трьох з них – США, Канаді, Німеччині – її розвивала переважно українська діаспора, і лише в Польщі вона була нарівні з іншими слов'янськими мовами як спеціальність. Степан Козак – завідувач кафедри україністики Варшавського університету, яка відзначила своє 50-ліття і нині є потужним осередком вивчення та розвитку української мови, літератури, культури та історії поза межами України. Степан Козак заснував і очолив Польське українознавче товариство, яке згодом стало також членом Міжнародної асоціації україністів (МАУ); вніс до кафедри україністики посилену увагу до наукового виміру академічної діяльності, запровадив у Варшавському університеті цикл досліджень і пов'язаних з ними щорічних міжнародних українознавчих конференцій – Польсько-українські зустрічі: історія, мова, література, плодом яких став випуск протягом сімнадцяти років 24 томів українознавчих досліджень під заголовком “Варшавські українознавчі записки”. У своїй статті “Polsko-ukrainiskie kulturowe

progranicze” означає про широкий ареал дієвих у Польщі осередків інтердисциплінарних студій, міжнародних конференцій та дискусій. Це й Інститут Центрально-Східної Європи в Любліні на чолі з проф. Єжи Клочовським, і кафедра україністики Варшавського університету, та Польське українознавче товариство, і Ягеллонський університет, і Південно-Східний Інститут у Перемишлі, і Католицький університет в Любліні, і Університет Марії Кюрі-Склодовської в Любліні, і Вища педагогічна школа в Ряшеві [8]. Цей перелік не є звичним науковим етикетом. За цими осередками значний науковий доробок. Саме завдяки таким яскравим особистостям, як Стефан Козак, у Польщі не згасає інтерес до українознавчих студій. Слід констатувати й появу нових осередків на теренах Польської Республіки, а саме Міждисциплінарних україністичних студій, започаткованих 2006 р. у Державній вищій професійній школі в Перемишлі. Цей напрям є етапом у здійсненні великого проекту: створенні на українсько-польському пограниччі Східноєвропейської академії, яка продовжуватиме славу традицію вищих шкіл, розташованих на кордоні Європейського Союзу, та держав, що бажають стати його членом. Перемишльська україністика творчо використовуватиме контакти з науковими центрами Західної України як частиною будованої мережі своїх міжнародних контактів та змістового збагачення науки.

Можливо, саме завдяки діяльності цих інституцій і видатних україністів (зокрема у Польщі) виходить величезна кількість досліджень про Україну. І ця держава на політичному і на культурному рівні проголошує вхід України до ЄС одним із власних стратегічних пріоритетів.

Саме на кафедрі україністики Варшавського університету була реалізована концепція українознавчих студій, розроблена Омеляном Прицаком. На кафедрі викладають україністичні предмети, а також фольклор, історію, етнологію. Введено новий предмет “Трансформаційні процеси в Україні”. Цю політологічну дисципліну викладають політологи Варшавського університету. Останніми роками запроваджено викладання таких предметів, як мова українських медіа, антропология, культура, історія українського мистецтва, історія української культури. Отже, запропоновано широкий українознавчий профіль, не тільки філологічний, а й загальнокультурний, інтердисциплінарно-контекстовий. Тут ведеться велика наукова праця, яка потужно інтегрована у світовий науковий контекст. Свідченням цьому є видання 16 томів “Варшавських українознавчих зошитів”, кілька двомовних словників, навчальних посібників, розмовників, монографій, сотні статей.

“Варшавські українознавчі зошити” – це величезний науковий доробок українських науковців, покликаний інтегрувати українознавчий науковий рух, синтезували напрацювання європейської та світової україністики.

Степан Козак зазначає: «Ми радіємо, що україністика є важливою і помітною науково-дидактичною дисципліною у нашому університеті. Ми горді, що сьогодні хоче її вивчати широке гроно молоді. Польща входить у Європейський Союз, і ми будемо чи не найбільш потужною кафедрою україністики в Європі. Так структурно розбудованої, як наша (стаціонарне і заочне навчання), поза Україною немає. Наші бібліотечні зібрання – значні і весь час збільшуються, викладацький склад стабільний, підсилений викладачами з України» [8].

Сьогодні в авангарді європейських україністичних студій є також Італія. Проведено численні міжнародні симпозиуми з української тематики, вийшли друком дослідження, присвячені ключовим проблемам української історії та культури, 2000 року зусиллями проф. Оксани Пахльовської постала кафедра україністики у Римському університеті Ла Сапієнца. Саме особистість цієї знаної поетеси та письменниці, літературознавця і політолога, доктора філологічних наук, співробітника Інституту літератури НАН України, активного промотора української культури (авторка низки книг італійською мовою, які ознайомлюють мешканців Апеннінського півострова з нашим цивілізаційним доробком), була визначальною в організації україністичних студій у Римі. Базуючись на засадах створення та розвитку українознавчих студій Омеляна Прицака, вдалося створити самостійну, незалежну від спонсорів чи інших зовнішніх чинників, одиницю в державній системі італійських університетів, офіційно інтегрувати її в систему західної освіти в зовнішній науковий світ.

Ведеться робота над розбудовою другої кафедри та курсів у різних університетах Італії. Важливим кроком для поширення знань про Україну на європейському просторі було створення у Венеції 1992 року Італійської асоціації українських студій, першим президентом якої був професор Венеційського університету Джанфранко Джіраудо. Відтоді україністичні симпозиуми проводяться кожні два роки. Нині президентом Асоціації є відомий славіст, професор Міланського університету Джованна Броджі, яка стала іноземним членом НАН України.

Завдяки зусиллям україністів українська тематика завойовує цікавість не лише безпосередніх фахівців, а й істориків, літературознавців, соціологів та ін.

Останнім часом дедалі більшу цікавість до України виявляють італійські історики й політологи. Саме у цьому ключі намагаються працювати творці українознавчих студій – вивести україністику з філологічного поля на простір історії. Під кінець XX століття західна політологія (насамперед британська, французька, німецька) почала вивчати феномен України, хоча ці студії ще не мають системного характеру, проте в цих роботах можна простежити нове бачення України згідно з реаліями

сучасного світу. Серед позитивних зрушень останнього часу слід зазначити про співробітництво з римським Інститутом Луїджі Стурцо на чолі з його президентом, проф. Габріеле Де Роза. Сьогодні Україна стає чи не центральним проектом наукової діяльності вченого. Організовано низку симпозіумів, серед яких “Доба Давнього Києва та її спадок у зустрічі з Заходом”; “Голодомор і смерть української землі в 1932—1933 рр.”, круглий стіл про перспективу відносин між Україною та Польщею, метою яких є не лише поглиблення наукового знання про ті чи інші факти історії України, а й політичний резонанс “українського питання” в сьогоденній Європі. Зокрема, на симпозіумі про Голодомор була прийнята резолюція, звернення до уряду й парламенту Італії з проханням визнати Голодомор геноцидом проти українського народу. Резолюція перебуває на розгляді в парламенті Італії.

В Інституті досліджень історії суспільства та релігії міста Віченци в жовтні 2003-го відбулася Міжнародна конференція про трагедію Голодомору 1932–1933 років в Україні. Ініціював цю конференцію, а також і видання книжки, відомий італійський історик, президент зазначеного інституту, проф. Габріеле де Роза, видатна постать італійської науки, патріарх італійської історичної науки, довічний сенатор італійської республіки [9].

Сьогодні серед українців більшість таки українців. Водночас ведуть ґрунтовні дослідження і представники інших національностей. Особливо це простежується не так у галузі дослідження української літератури, як у галузі історії й політичної історії. Україністикою займаються, наприклад, англійський історик Ендрю Вілсон, канадські політологи Доменік Арел, Лукан Уей і Джессіка Пізано. Українську літературу вивчає визначний американський дослідник Дейвід Фрік, німецький дослідник Александр Кратохвіл, фінський дослідник Йоганес Ремі. Українським мовознавством займається австрійський дослідник Майкл Мозер. Але найбільше їх таки в історії. Це визначний італійський історик Андреа Граціозі, канадієць Дейвід Марплз, англієць Дейвід Сондерс, голландець Карел Беркоф, американці Бріан Бек і Алекс Ділон. Велика увага до України виникла після Помаранчевої революції. Це також значною мірою стимулювало вивчення історії, політології. На конференціях доповідей, присвячених Україні, стає дедалі більше, вони привертають велику увагу.

Проте не слід сподіватися на спорадичний інтерес до нашої країни, до її історії, культури з боку інших держав, оскільки ми не маємо належного авторитету і ваги у зовнішньому світі, що могло б стати потужним чинником виникнення такого зацікавлення. Для зацікавлення європейської спільноти українськими питаннями сьогодні вже недостатньою є активна праця окремих осіб та інституцій. Поширення знань про Україну та утвердження її позитивного іміджу у світі повинно стати стратегічним фінансово

забезпеченим напрямом зовнішньополітичної діяльності в нашій державі. Одним із найдієвіших джерел поширення таких знань про Україну на світовому культурно-освітньому просторі надалі залишаються українознавчі студії, які творилися впродовж століть нашими попередниками, а сьогодні потребують особливої уваги, опіки та фінансової підтримки з боку держави. Зокрема, на організаційному рівні необхідним, на нашу думку, є створення координаційного центру українознавчих студій з метою узагальнення вітчизняного та зарубіжного досвіду, проведення методологічної, науково-методичної, кадрової реформ, вироблення спільної концепції та фінансово забезпеченої програми розвитку українознавчих студій у світі. Лише на таких засадах можна сподіватися на успіх справи.

-
1. Драгоманов М. П. Вибране / Упоряд. Р. С. Міщук; Приміт. Р. С. Міщука, В. С. Шандри. К., 1991.
 2. Жуковський А. Українці у Франції. Історичний огляд // Україна і Франція: нариси багатоміткової історії. Львів, 2001. С. 36–62.
 3. Кононенко П., Кононенко Т. Українська освіта у світовому часопросторі. К., 2007. С. 186–187.
 4. Ключковська І., Галько О. Українська освіта зарубіжжя як фактор збереження етнонаціональної ідентичності // Українознавство: науковий журнал. Ч. 4. Київ, 2006. С. 354–359.
 5. Наріжний Симон. Українська еміграція. Львів; Кент; Острог, 2008. С. 135
 6. Прицак Омелян. Чому катедри українознавства в Гарварді? Кембридж; Нью Йорк, 1973. С. 188.
 7. http://www.yes-ukraine.org/ua/survey_January2007.html
 8. STEFAN KOZAK: Polsko-ukraińskie pogranicze: między konfliktem a dialogiem. http://www.pogranicze.sejny.pl/archiwum/krasnogruda/pismo/numer_4.htm
 9. <http://www.leleky.org/>
 10. <http://ualogos.kiev.ua/fulltext.html?id=219>

**THE ROLE OF THE UKRAINIAN STUDIOS' TEACHER IN SPREADING
THE INFORMATION ABOUT UKRAINE IN EUROPE****Iryna Kliuchkovs'ka**

*International Institute of Education, Culture and Links with Diaspora of "L'viv
Politekhnik" National University
St. Bandera Str., 12, UA – 79013 Lviv, Ukraine*

The author of the article deals with the problem of the Ukrainian Centers' importance in spreading the knowledge about Ukraine in Europe, the role of a teacher in these processes as a medium and creator of new knowledge about our state. It analyses the current state and perspectives of the Ukrainian Educational Centers in the European continent.

Key words: Ukrainian Studios, spreading knowledge, roles of a teacher, Ukraine.

**РОЛЬ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ УКРАИНОВЕДЧЕСКИХ СТУДИЙ В
РАСПРОСТРАНЕНИИ ЗНАНИЙ ОБ УКРАИНЕ В ЕВРОПЕЙСКОМ
ПРОСТРАНСТВЕ****Ирина Ключковская**

*Международный институт образования, культуры и связей с диаспорой
Национального университета "Львовская политехника"
ул. Ст. Бандеры, 12, 79013 Львов, Украина*

Автор статьи поднимает вопрос о значении украиноведческих центров в распространении знаний об Украине в Европе, роли в этих процессах преподавателя как носителя и творца новых знаний о нашем государстве; анализирует современное состояние и перспективы образовательных украиноведческих заведений на европейском пространстве.

Ключевые слова: украиноведческие центры, распространение знаний, роли преподавателя, Украина

Стаття надійшла до редколегії 11.06.2008

Прийнята до друку 09.10.2008